

РЕЦЕНЗІЯ

кандидата юридичних наук, доцента Павлович-Сенети Ярини Павлівни на дисертацію Шийовича Святослава Ярославовича «Адміністративно-правове регулювання публічних послуг в умовах європейської інтеграції України», подану на здобуття ступеня доктора філософії у галузі знань 08 «Право» за спеціальністю 081 «Право»

Актуальність теми дослідження. Взаємний вплив держави і економіки зумовлений розвитком суспільства проявляється через публічні послуги, які надаються фізичним і юридичним особам органами публічної влади. Адміністративно-правове регулювання публічних послуг в умовах європейської інтеграції України є однією з тих проблем, що не втрачають актуальності і вимагають уваги представників усіх галузях правознавства. Розробка цієї проблематики на сучасному етапі в умовах правового режиму воєнного стану є одним з пріоритетних напрямів асоціації України і Європейського Союзу.

Багато елементів державної політики, в тому числі у сфері публічних послуг, в умовах воєнного стану не налаштовані на стимулювання інноваційного розвитку, але післявоєнна відбудова національної економіки вимагає нових підходів до проблем інноваційного розвитку, у контексті входження у єдиний соціально-економічний простір Європейського Союзу та реформування регулювання публічних послуг. Здійснюваний у даний час курс на розвиток інноваційної системи, пріоритетних секторів національної економіки у контексті Національної економічної стратегії на період до 2030 року передбачає необхідність удосконалення адміністративно-правового регулювання у зазначеній сфері.

У таких умовах реалізація комплексу заходів, орієнтованих на підвищення ефективності правового регулювання публічних послуг, з урахуванням європейського досвіду, є пріоритетом економічної і інтеграційної політики країни.

Наведена аргументація дозволяє говорити про теоретичну та практичну

значущість дисертаційного дослідження і вважати вивчення моделі адміністративно-правового регулювання публічних послуг, що розглядається з позиції новітніх методів адміністративно-правових досліджень, актуальним науковим завданням.

Зважаючи на вищевикладене, тема дисертаційної роботи Шийовича С. Я., яка присвячена адміністративно-правовому регулюванню публічних послуг в умовах європейської інтеграції, є актуальною та своєчасною.

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій визначається декількома ключовими факторами, що підтверджують їх достовірність та значимість потребує комплексного підходу, що поєднує емпіричну перевірку, логіку і відповідність чинному законодавству: положення роботи підкріплені достатньою кількістю фактичних даних; використання нових у поєднанні з широко застосовуваними методами вивчення юридичної природи об'єкта дослідження і аналізу даних забезпечує об'єктивність результатів; аргументація висновків і пропозицій несуперечлива, а висновки логічно випливають з представлених матеріалів і теоретичних передумов; розглянуті положення співвідносні з існуючою нормативно-правовою базою України та Європейського Союзу; результати досліджень опубліковані в наукових журналах категорії Б, що рецензуються. Наукові результати дослідження ґрунтуються на аналізі наукових поглядів вчених, роботи яких присвячені проблемам правового регулювання публічних послуг в Україні і країнах Європейського Союзу.

Наукова новизна одержаних результатів. Дослідження Шийовича С. Я. містить ряд положень, що характеризують наукову новизну у сфері, що досліджувалась. Зокрема:

- здійснено системну структурно-функціональну характеристику публічних послуг у контексті розвитку науки адміністративного права, що дало змогу обґрунтувати необхідність формування механізму адміністративно-правового регулювання, орієнтованого на досягнення балансу приватних і публічних інтересів для реалізації соціально значущих цілей на підставі

сукупності адміністративних процедур, що призводять до зміни форм, методів і змісту діяльності суб'єктів надання публічних послуг і зміни суспільних відносин щодо публічних послуг щодо відповідності вимогам Європейського Союзу;

- визначено особливості нормативно-правового регулювання публічних послуг, правовою основою якого є акти адміністративного законодавства, акти комплексного регулювання і акти іншої галузевої приналежності, які не мають належної систематизації, а також тенденції розвитку законодавства, що виражені у поступовому відокремленні і автономізації предмета адміністративно-правового регулювання певних відносин у сфері публічних послуг, які виражають публічний інтерес у контексті надання цифрового контенту;

- проведено комплексний аналіз предметно-системних зв'язків взаємодії органів публічної адміністрації у системі надання публічних послуг, зумовлених змінами наукових парадигм у національному правознавстві, викликаних реалізацією Угоди про асоціацію України і Європейського Союзу та цифровізацією економіки.

Теоретичне та практичне значення результатів дослідження.

Теоретичне значення результатів дослідження адміністративно-правового регулювання публічних послуг в умовах європейської інтеграції полягає в тому, що вони можуть допомогти у розробці ефективних моделей надання публічних послуг, удосконаленні законодавства та політики у сфері публічних послуг. Це сприяє підвищенню якості життя громадян, збільшенню довіри до органів публічної влади та покращенню ефективності державного управління. Основні положення, викладені в дисертації, доведені до рівня методичних рекомендацій. Вони знайшли й можуть знайти подальше застосування при дослідженні адміністративно-правового регулювання публічних послуг у післявоєнному відновленні економіки і адаптації чинної нормативно-правової бази до вимог Європейського Союзу.

Практичне значення одержаних результатів. Результати дослідження,

висвітлені в дисертації використовуються у навчальному закладі при вивченні адміністративно-правових дисциплін в темах, пов'язаних з розкриттям теоретичних і методологічних питань адміністративно-правового регулювання публічних послуг в сучасних умовах та в умовах інтеграції до Європейського Союзу.

На підставі дисертації розроблено методичні рекомендації «Адміністративно-правові підходи до надання публічних послуг органами та підрозділами системи МВС України» відповідно до пункту 26 «Забезпечення якості та доступності послуг, що надаються органами та підрозділами системи МВС України в умовах дії правового режиму воєнного стану післявоєнний період» Тематики наукових досліджень і науково-технічних (експериментальних) розробок на 2025-2029 роки затвердженої наказом МВС України від 21.05.2024 р. № 326 «Про затвердження тематики наукових досліджень і науково-технічних (експериментальний) розробок на 2025-2029 роки.

Повнота викладу положень, висновків та рекомендацій дисертації в опублікованих автором наукових працях

За темою дисертаційної роботи опубліковано тринадцять наукових праць, з них три наукові статті, що опубліковані у фахових виданнях України з юридичних наук і десять тез доповідей на науково-практичних конференціях. Усі публікації формують науковий доробок автора і відображають представлені у дослідженні елементи наукової новизни, її теоретико-методологічні та методико-прикладні положення. Обсяг, кількість і якість друкованих праць відповідають вимогам до публікацій основного змісту дисертаційної роботи на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 «Право».

Дискусійні положення. Метою дослідження є розробка теоретичних положень і практичних рекомендацій, спрямованих на вдосконалення адміністративно-правового регулювання публічних послуг в умовах європейської інтеграції, що передбачає наявність різних підходів до дослідження зазначеної тематики та відповідно дискусійні положення:

1. У підрозділі 1.1. «Структурно-функціональна характеристика публічних послуг» на ст. 30 вказано, що державні інститути, поєднуючи використання правових і економічних методів, домагаються балансу публічних і приватних інтересів, реалізують принцип справедливості.

Публічний ефект є соціально значимим і спричиняє необхідність посиленого державного регулювання. У чому полягає приватний ефект.

2. У підрозділі 1.3. «Нормативно-правове регулювання публічних послуг в Україні» на ст. 76 зазначено, що принципи правового регулювання публічних послуг охоплюють ряд принципів відображених у Законі України «Про державно-приватне партнерство».

Такий підхід відображає специфіку правового регулювання публічних послуг у тому розумінні, яке корелює основним моделям, прийнятим в країнах Європейського Союзу. Далі по тексту зазначені принципи не показано. Доцільно було б їх вказати.

3. У підрозділі 2.2. «Адміністративні процедури при наданні публічних послуг» на ст. 105 зазначено: «Адміністративні процедури надання публічних послуг базуються на багатовимірній моделі принципів, побудованої на об'єктивних критеріях – функціях права (регулятивних і охоронних, статичних і динамічних). Найбільше значення мають універсальні принципи, що відображають всі функції і охоплюють всю систему адміністративних інститутів. Аналіз вітчизняного та європейського досвіду дозволяє виділити мінімальний набір: законність, справедливість, пропорційність (відповідність), правову стабільність, рівність». Важливо підкреслити, що перелік не є вичерпним, однак випадання хоча б одного з перерахованих вище елементів однозначно свідчить про неповноту системи.

Враховуючи, що перелік не є вичерпним, які принципи Ви могли би додати.

Вказані побажання та зауваження не знижують цінності дослідження й мають дискусійний характер. Вони можуть бути предметом подальшого

осмислення у наукових публікаціях автора або під час публічного захисту дисертації.

Відповідність роботи вимогам Міністерства освіти і науки України. Дисертаційна робота виконана українською мовою, оформлена у повній відповідності з нормами та правилами МОН України, є завершеною самостійною науково-дослідною роботою автора, характеризується високим науково-теоретичним рівнем. Робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, додатків, переліку використаних джерел, відповідає вимогам до оформлення дисертацій, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від 12.01.2017 р. № 40. Порухень академічної доброчесності у роботі не виявлено.

Висновок. Дисертація Шийовича С. Я. «Адміністративно-правове регулювання публічних послуг в умовах європейської інтеграції України» є завершеною самостійною науковою працею, яка вирішує актуальну наукову проблему в адміністративному праві. За кількістю і рівнем публікацій, апробацією на науково-практичних заходах дисертація відповідає вимогам до оформлення дисертацій, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від 12.01.2017 р. № 40, та Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44, а її автор Шийович Святослав Ярославович після публічного захисту заслуговує присудження ступеня доктора філософії у галузі знань 08 «Право» за спеціальністю 081 «Право».

Рецензент:

**Доцент кафедри адміністративно-правових дисциплін
навчально-наукового інституту права та правоохоронної діяльності
Львівського державного університету внутрішніх справ,
кандидат юридичних наук, доцент**

Ярина ПАВЛОВИЧ-СЕНЕТА